

Sirküler Tarihi : 07.12.2009
Sirküler No : 2009/120

113 NO.LU KDV GENEL TEBLİĞİ

113 no.lu KDV Genel Tebliği (RG.5.12.2009 – 27423) ile yapılan düzenlemeler aşağıda özetlenmiş ve Tebliğ metni ilişikte sunulmuştur :

1. BAKANLIKÇA ONAYLI SİNEMATOGRAFİK ESERLERE İLİŞKİN YABANCI YAPIMCILAR TARAFINDAN SATIN ALINAN MAL VE HİZMETLER İÇİN ÖDENEN KDV’NİN FİLM YAPIMCILARINA İADESİ :

5904 sayılı Kanun ile KDV Kanunu’nun 11’inci maddesine eklenen,

*“14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında **Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin yabancı yapımcılar tarafından satın alınacak** 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddin üzerindeki mal ve hizmetler nedeniyle ödenen katma değer vergisi yapımcılara iade olunur.”*

Hükümü kapsamında, yabancı film yapımcılarına yapılacak KDV iadeleri ile ilgili usul ve esaslar 113 no.lu Tebliğin A/1 no.lu bölümünde düzenlenmiştir.

Uygulama alanınının darlığı ve Tebliğ hükümlerinin yeterliliği dolayısıyla, Tebliğ’in söz konusu bölümünü işaret etmekle yetiniyoruz.

2. BAŞBAKANLIK MERKEZ TEŞKİLATINA YAPILACAK BİNEK OTOMOBİL SATIŞLARINDA KDV İSTİSNASI :

5904 sayılı Kanun’la KDV Kanunu’nun 13’üncü maddesine eklenen hüküm, ÖTV Kanunu’na ekli II sayılı listede yer alan araçların Başbakanlık merkez teşkilatına teslimini KDV istisna etmiştir.

113 no.lu Tebliğin A/2 bölümünde bu istisnaya ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

3. 5561 VE 3797 SAYILI KANUNLARA GÖRE KURULAN ÖĞRENCİ YURTLARI TARAFINDAN İLGİLİ DÖNEMDEKİ KAPASİTELERİNİN % 10’UNU GEÇMEMEK ÜZERE BEDELSİZ OLARAK VERİLEN YURT HİZMETLERİNDE KDV İSTİSNASI :

5904 sayılı Kanun 13’üncü maddesine eklenen hükümle başlıkta zikrettiğimiz KDV istisnası yürürlüğe konmuş olup, 113 no.lu Tebliğin A/3 no.lu bölümünde bu istisnaya ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

4. KONUT YAPI KOOPERATİLERİNİN ÜYELERİNE KONUT TESLİMİNDE KDV UYGULAMASI :

Konut yapı kooperatiflerinin üyelerine konut teslimleri KDV Kanunu’nun 17/4-k maddesi uyarınca KDV’den istisna edilmişti. Bu istisna indirim hakkı vermediği için konut yapı kooperatifleri için KDV mükellefiyeti tesis edilmemekteydi.

5904 sayılı Kanun ile bu istisna yürürlükten kaldırılmış, KDV Kanunu'na eklenen geçici 28'inci madde ile 3.7.2009 tarihinden önce bina inşaat ruhsatını almış olan konut yapı kooperatiflerinin üyelerine yapacakları konut teslimlerinde KDV istisnası uygulanmaya devam edeceği hükme bağlanmıştır.

113 no.lu KDV Genel Tebliği'nin A/4 no.lu bölümünde şu hususlar vurgulanmıştır :

- 3.7.2009 ve izleyen tarihlerde bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerinin üyelerine yapacakları konut teslimlerinde söz konusu konutlar için belirlenmiş oranlarda (halen net 150 m²'yi aşmayan konutlarda % 1, net alanı 150 m²'yi geçen konutlarda % 18 oranında) KDV hesaplanacağı, bu nedenle bina inşaat ruhsatının alındığı tarihten itibaren kooperatif adına KDV mükellefiyeti tesis edilmesi gerektiği hesaplanan veya indirilen KDV bulunmasa dahi bu kooperatiflerin takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla KDV beyannamesi vermesi gerektiği belirtilmiştir. (Tabiatıyla % 1 oranında KDV hesaplayarak konut tesliminde bulunan kooperatiflerin söz konusu konutlar için yükledikleri KDV'nin % 1 oranında hesapladıkları KDV'yi aşan kısmının iadesini isteme hakları olacaktır.)
- Şayet kooperatif adına alınan bina inşaat ruhsatının tarihi 3.7.2009'dan önce ise bu kooperatifler bakımından söz konusu ruhsat kapsamındaki konut teslimlerinde KDV istisnası uygulanacak, bu istisna indirim hakkı vermediğinden kooperatif KDV indirimi yapmayacak, beyan edilecek KDV rakamı bulunmadığı için de bu kooperatifin KDV mükellefi olması ve KDV beyannamesi vermesi gerekmektedir.

Bu hususa ilişkin ayrıntılı açıklamalarımız 2009/87 sayılı Sirkülerimizde yer almaktadır.

5. HİZMET İHRACI, HİZMETİN YAPILDIĞI AYDA BEYAN EDİLECEK BU İHRAÇ İLE İLGİLİ KDV İADESİ HİZMET BEDELİ DÖVİZ OLARAK TÜRKİYE'YE GELMEDEN YAPILMAYACAKTIR :

113 no.lu Tebliğin B bölümünde hangi hizmetlerin hizmet ihracatı sayılacağı konusunda değişiklik olmadığı belirtilerek bu kapsamda hizmet veren KDV mükelleflerinin söz konusu hizmet bedellerinin, hizmetin ifa edildiği aya ait KDV beyannamesinde (hizmet bedelinin tahsilatı beklenilmeksizin) beyan edileceği (varsa KDV iadesi talebinin bu ay itibarıyla yapılacağı) ancak KDV iadesinin hizmet bedelinin döviz olarak Türkiye'ye getirilmediği sürece yapılmayacağı açıklanmıştır.

6. HAVA TAŞIMACILIĞINDA UYGULANAN YOLCU SERVİS ÜCRETLERİNİN KDV KARŞISINDAKİ DURUMU :

Hava meydanlarında işletici kuruluşlar bu meydana uçan yolcu başına belli ücretler tahakkuk ettirmekte, bu ücretleri hava yolu işletmesine fatura etmekte, hava yolu işletmeleri ise bilet bedeline dahil etmek suretiyle bu ücreti yolculardan tahsil etmektedir.

KDV Kanunu'nun 13/ b maddesinde, deniz ve hava taşıma araçları için limanlarda veya hava meydanlarında yapılan hizmetler KDV'den istisna edilmiştir.

Ancak bu istisnanın uygulanabilmesi için hizmet bedelinin 100 TL ve üzerinde olması gerekmektedir.

Bu 100 TL'lik haddin yolcu başı hizmet bedeli mi yoksa, kalkan uçaktaki yolcu başı ücretler toplamı mı dikkate alınarak değerlendirileceği tereddüt konusu idi.

113 no.lu KDV Genel Tebliği'nin C bölümünde 100 TL'lik haddin, her bir uçaktaki yolculardan alınan servis ücretleri toplamı dikkate alınarak değerlendirileceği belirtilmiştir.

7. DİPLOMATİK PERSONELE YAPILAN TESLİM VE HİZMETLERLE İLGİLİ KDV İSTİSNASI UYGULAMASI 1.1.2010 TARİHİNDEN İTİBAREN DEĞİŞECEKTİR :

Bilindiği üzere KDV Kanunu'nun 15'inci maddesi, Türkiye'deki diplomatik kuruluşlara ve bu kuruluşlarda görev yapan diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'den istisna edilmesini öngörmektedir.

Maliye İdaresi bu istisnanın uygulanması ile ilgili olarak çıkardığı ;

- 60 no.lu Tebliğ ile diplomatik kuruluşlara yapılan,
- 103 no.lu Tebliğ ile diplomasi mensuplarına yapılan

teslim ve hizmetlerde KDV istisnasının nasıl uygulanacağını açıklamıştır.

113 no.lu Tebliğ'in D bölümünde, 103 no.lu Tebliğin 1.1.2010 tarihinden itibaren yürürlükten kalkacağı, istisnanın diplomasi mensuplarına yönelik uygulamasının 113 no.lu Tebliğ'e göre yapılacağı belirtilmiştir.

Yeni rejim, diplomasi mensubuna KDV'li olarak mal veya hizmet verilmesi, diplomasi mensubunun takvim yılının üçer aylık dönemleri itibariyle verecekleri iade talep formlarına istinaden kendilerine vergi dairesince KDV iadesi yapılması esasına dayanmaktadır. Uygulama detayları 113 no.lu Tebliğ'in D bölümünde belirtilmiştir.

8. KULLANIM SÜRESİ GEÇTİĞİ VEYA KULLANILAMAYACAK HALDE OLDUĞU İÇİN İMHA EDİLEN MALLARLA İLGİLİ YÜKLENİLEN KDV'NİN İNDİRİM İPTALİNE TABİ TUTULMASI İSTENMEKTEDİR:

KDV Kanunu'nun 30/c maddesine göre zayi malların KDV'si indirilemez, daha önce indirilmişse indirim iptaline tabi tutulması gerekir.

Zayiat deprem veya sel nedeniyle gelmişse indirim yasağı uygulanmaz.

Zayiat yangın nedeniyle meydana gelmişse indirim yasağı uygulanmaması için Maliye Bakanlığı'nın bu yangının mücbir sebep olarak kabul etmesi gerekmektedir.

Kullanım süresi geçtiği için veya muhtelif nedenlerle kullanılamaz halde olan malların imha edilmesinin zayi sayılıp sayılmayacağı (KDV indirim iptali gerektirip gerektirmeyeceği) konusunda Maliye İdaresi'nin çelişkili muktezalarına rastlanmaktaydı. (Maliye İdaresi kullanım süresi dolmuş olan ilaçların imhasını zayiat olarak kabul etmeyen buna mukabil başka bazı imha işlemlerinin KDV Kanunu'nun 30/c maddesi kapsamında indirim yasağına tabi olduğunu belirten muktezalar vermektedir.)

113 no.lu KDV Genel Tebliği'nin E bölümünde; kullanım süresi dolduğu için veya başka nedenlerle kullanılamayacak durumda olan malların imha edilmesinin KDV Kanunu'nun 30/c maddesi kapsamında zayiat sayılacağı, bu nedenle imhanın yapıldığı döneme ait 1 no.lu KDV beyannamesinde imha edilen malların ithali, satın alınması veya imalatı nedeniyle yüklenilmiş olan KDV'nin, "*ilave edilecek KDV*" satırına yazılmak suretiyle indirim iptali işlemine tabi tutulması gerektiği ileri sürülmüştür.

Ancak mal kullanım süresi dolmuş veya kullanılamaz hale gelmiş olmakla beraber, imha işlemi yapılmadığı sürece böyle bir indirim iptaline gerek yoktur. Öte yandan mal kullanım süresi dolmak ve kullanılamaz hale gelmiş olmakla beraber, imha edilmeyip bir şekilde tüketilmek veya kullanılmak üzere düşük bedelle de olsa satışa konu edilirse, KDV indirim iptali gerekmeyecektir.

Bizim görüşümüz KDV Kanunu'nun 30/a maddesindeki "**Zayi**" kavramının, ortadan kaybolan ve kayboluş nedeni izah edilemeyen veya çalınan mallar olarak anlaşılması gerektiği, bunun dışında zayi olduğu ve zayiat nedeni izah veya ispat edilebilen mal kayıplarının 30/a maddesindeki anlamı ile zayi sayılmaması gerektiği ve bu yönde yasa değişikliği yapılmasının isabetli olacağı yönündedir. Zayi olan mallara ilişkin KDV'nin indirilmemesi veya daha önce indirilmiş ise indirim

iptalinin istenmesinin gerekçesi, bu mallar yok olduğu için satışa konu edilemeyeceği ve KDV hesaplanamayacağı olarak gösterilmektedir. Halbuki KDV malın mevcudiyetine ve teslimine dayanan bir vergidir. Mal yoksa bu malın KDV'sinden de bahsedilmemesi doğaldır. Zayi malın KDV'ni indirtmemek, bu KDV'yi KDV mükellefinin üstüne yıkarak olmayan maldan KDV almak anlamına gelmektedir. Dolayısıyla 113 no.lu Tebliğ ile getirilen uygulama KDV'nin ruhuna ve genel vergi ilkelerine aykırı olduğu gibi fevkalade mantıksızdır.

9. 2010 YILINDA GERÇEKLEŞECEK İNDİRİMLİ ORANA TABİ İŞLEMLER İLE İLGİLİ İADE SINIRI:

Bilindiği üzere KDV Kanunu'nun 29/2'nci maddesine göre indirimli (% 1 veya % 8) oranda mal veya hizmet veren KDV mükelleflerinin, bu teslim veya hizmetleri nedeniyle yüklendikleri KDV'nin, tesliminde hesapladıkları KDV'yi aşan kısmının iadesini isteme hakları vardır.

Ancak iadesi istenebilecek KDV belli bir limiti aşan kısımdır.

2009 yılı için 13.000 TL olan bu haddin 2010 yılında 13.300 TL olarak uygulanacağı 113 no.lu Tebliğin F bölümünde açıklanmıştır.

10. MUHTELİF KDV GENEL TEBLİĞLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER :

113 no.lu Tebliğin G bölümü ile, 93,99 ve 112 no.lu Tebliğlerin bazı bölümlerinde değişiklikler yapılmış olup, bu değişikliklerin uygulama alanının darlığı ve önemli farklılıklar getirmemesi nedeniyle Tebliğin ilgili bölümünü işaret etmekle yetiniyoruz.

Saygılarımızla.

**“KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ
SERİ NO: 113**

Katma değer vergisi (KDV) uygulamalarına ilişkin olarak aşağıdaki düzenleme ve açıklamalara gerek duyulmuştur.

A. 3065 SAYILI KDV KANUNUNDA 5904 SAYILI KANUNLA¹ YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

1.Yabancı Sinema Yapımcılarına Tanınan İstisna

KDV Kanununun 11/1-b maddesine 5904 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle eklenen alt bentte “14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin yabancı yapımcılar tarafından satın alınacak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddin üzerindeki mal ve hizmetler nedeniyle ödenen katma değer vergisi yapımcılara iade olunur.” hükmüne yer verilmiştir.

Aynı maddenin (2) numaralı fıkrasının Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak, söz konusu istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1.1. Kapsam

Türkiye’de ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezi bulunmayan yabancı yapımcılar, Türkiye’de gelir, kurumlar ve KDV mükellefiyetini gerektiren herhangi bir faaliyetleri olmaması kaydıyla, 14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlerin yapımına ilişkin olarak verilen çekim izin süresi içinde satın alacakları veya ithal edecekleri mal ve hizmetler için bu uygulamadan yararlanacaktır.

İstisna, mal ve hizmet alımları ile ithalat sırasında ödenen KDV’nin vergi dairesinden iade olarak talep edilmesi suretiyle uygulanacaktır.

1.2. Asgari Tutar

Bu uygulama kapsamında satın alınacak mal ve hizmet bedellerinin aynı fatura ve benzeri belgede gösterilen KDV hariç toplam tutarının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde öngörülen ve ilgili dönemde uygulanmakta olan fatura düzenleme sınırının altında olması halinde istisna kapsamında işlem yapılmayacaktır.

1.3. İade İçin Başvurulacak Vergi Dairesi

Türkiye’deki faaliyetin tamamlanması sonrasında bu uygulama kapsamında talep edilecek KDV iadelerini yerine getirmeye Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı, Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı, Beyoğlu Vergi Dairesi Müdürlüğü ve İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Konak Vergi Dairesi Müdürlüğü yetkili kılınmış olup, yabancı sinema yapımcılarının iade taleplerini bu dairelerden herhangi birisine yapmaları mümkündür.

1.4. İade Talebi

İade talebi, yabancı yapımcıların Kültür ve Turizm Bakanlığından aldıkları film çekim izin süresinin dolmasının sonrasında, ilgili vergi dairesine verilecek bir dilekçe ile yapılır. İade talepleri münhasıran Yeminli Mali Müşavir (YMM) raporu ile yerine getirilir. Bu raporlarda iade için üst limit aranmayacaktır.

Bu raporda; öncelikle yabancı sinema yapımcıları tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığına Sinematografik Ortak Yapımlar ve Türkiye’de Ticari Amaçlı Film Çekmek İsteyen Yerli ve Yabancı Yapımcılar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde yapılan başvuru kapsamında, bu Bakanlığa verilen bütün bilgiler ile alınan bütün izinlere, işlemlerin safhalarını da içerecek şekilde ayrıntılı olarak yer verilecektir.

Rapora KDV iadesine konu mal ve hizmet alımları ile ithalata ilişkin fatura ve benzeri belgeler ile gümrük makbuzlarının dökümünü gösteren bir liste eklenecektir. Bu hizmetlerin tedarikçi firmalar

tarafından gerçekleştirilmesi durumunda, bu rapora söz konusu firmalar tarafından bu kapsamda satın alınan mal ve hizmetler ile ithalata ilişkin belgelerin listesi de eklenecektir. YMM'ler söz konusu listelerde yer alan, yabancı sinema yapımcılarının KDV ödeyerek yaptıkları mal ve hizmet alımlarının söz konusu yapıma ilişkin olduğunu ve belgelerin gerçek işlemleri yansıttığını, her türlü inceleme tekniğini kullanarak göstermek zorundadırlar. Bu itibarla, haksız vergi iadesine sebebiyet verilmesi durumunda YMM'ler, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan yabancı yapımcı ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulacaktır.

İade talebi vergi dairesi tarafından 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin bu bölüme aykırı olmayan esasları çerçevesinde ve YMM raporunun eksiksiz olarak verildiği tarihi izleyen 30 gün içinde yerine getirilecektir.

2. Başbakanlık Merkez Teşkilatına Yapılacak Araç Teslimlerinde İstisna

KDV Kanununun 13 üncü maddesine 5904 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle eklenen (g) bendiyle; 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan malların, Başbakanlık merkez teşkilatına teslimi KDV'den istisna edilmiştir.

Buna göre, 5904 sayılı Kanunun Resmi Gazete'de yayımlandığı 3/7/2009 tarihinden itibaren, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan araçların, Başbakanlık merkez teşkilatına tesliminde KDV hesaplanmayacaktır. Ancak, söz konusu araçların Başbakanlığa bağlı, ilgili, ilişkili kurul, kurum veya kuruluşlara teslimi, önceden olduğu gibi genel esaslar çerçevesinde vergilendirilecektir.

Söz konusu istisna, tam istisna mahiyetinde olup, bedeli KDV Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının verdiği yetkiye istinaden Bakanlar Kurulunca belirlenen alt limiti (2004/8127 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 100 TL) aşan teslimler nedeniyle yüklenilen KDV tutarları, indirim yoluyla telafi edilememeleri halinde, mükellefin isteğine göre mahsuben veya nakden iade edilecektir.

İade talebi bir dilekçe ile yapılacak, bu dilekçeye;

- İstisna kapsamındaki satış faturalarının fotokopisi veya listesi,
- İstisna kapsamında teslim edilen araçlarla ilgili olarak yüklenilen vergi miktarına ilişkin hesaplamaları gösterir tablo,

- İstisnaya konu işlemlerin gerçekleştiği döneme ait indirilecek KDV listesi eklenecektir.

İade talepleri, 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin mal ihracından doğan KDV iadesindeki esaslar çerçevesinde sonuçlandırılacaktır. İade için YMM tasdik raporu ibraz edilen durumlarda da ihracat istisnası için öngörülen limitler geçerli olacaktır.

Diğer taraftan, Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan malların Başbakanlık merkez teşkilatı tarafından ithali de KDV Kanununun 13/g ve 16/1-a maddeleri uyarınca KDV'den istisna olacaktır.

3. Öğrenci Yurtları Tarafından Bedelsiz Olarak Verilen Yurt Hizmetlerinde İstisna

KDV Kanununun 17/2-b maddesinde 5904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (a) bendi ile yapılan değişiklikle, 24/3/1950 tarihli ve 5661 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları ve Aşevleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun ile 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulan öğrenci yurtları tarafından ilgili dönemdeki kapasitelerinin %10'unu geçmemek üzere bedelsiz verilen yurt hizmetleri KDV'den istisna edilmiştir.

Buna göre, 5661 ve 3797 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan öğrenci yurtları tarafından, ilgili dönemdeki kapasitelerinin %10'unu geçmemek üzere bedelsiz olarak verilen yurt hizmetleri 3/7/2009 tarihinden itibaren KDV'den istisna olacaktır. Söz konusu Kanunlar kapsamında faaliyette bulunmayan diğer yurt işletmelerinin bu istisnadan yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, istisnaya ilişkin Kanun hükmünde geçen "ilgili dönemdeki kapasiteleri" ibaresinden, öğrenci yurtlarına Milli Eğitim Bakanlığı (veya ilgili Valilik) tarafından verilen yurt açma izin belgesinde (tadil ve değişiklik hallerinde yeni belgede) gösterilen kapasitenin anlaşılması gerekmektedir.

Düzenleme kısmi istisna mahiyetinde olduğundan, yukarıda belirtildiği şekilde verilen yurt hizmetleri ile ilgili olarak yüklenilen vergiler, KDV Kanununun 30/a maddesi uyarınca indirim konusu yapılamayacak, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilecektir.

4. Konut Yapı Kooperatiflerinin Üyelerine Konut Teslimlerinde KDV Uygulaması

5904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (b) bendi ile KDV Kanununun 17/4-k maddesinde yer alan "konut yapı kooperatiflerinin üyelerine konut teslimleri" ibaresi madde metninden çıkarılmış; 5904 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle KDV Kanununa eklenen geçici 28 inci maddede de, "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerince, üyelerine yapılan konut teslimleri katma değer vergisinden müstesnadır." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, 5904 sayılı Kanunun yayımlandığı 3/7/2009 tarihinden itibaren bina inşaat ruhsatını almış olan konut yapı kooperatifleri tarafından, üyelerine yapılacak konut teslimleri, söz konusu konutlar için belirlenen oranlarda KDV'ye tabi tutulacaktır.

Dolayısıyla, 3/7/2009 tarihinden itibaren bina inşaat ruhsatı alan konut yapı kooperatifleri adına, bina inşaat ruhsatının alındığı tarihten itibaren KDV mükellefiyeti tesis edilecek, vergiye tabi işlemleri bulunmasa dahi sözü edilen konut yapı kooperatifleri tarafından takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla KDV beyannamesi verilecektir.

Öte yandan, 3/7/2009 tarihinden önce veya sonra kurulan konut yapı kooperatifleri adına bina inşaat ruhsatı alınmadığı müddetçe KDV mükellefiyeti tesis edilmesine gerek bulunmamaktadır.

3/7/2009 tarihinden önce bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerince üyelerine yapılan konut teslimlerinde ise istisna uygulaması devam edecek olup, bu kooperatifler bakımından daha önce yayımlanan KDV genel tebliğlerinde yer alan açıklamalar geçerli olacaktır.

B. HİZMET İHRACI İSTİSNASI

KDV Kanununun 11/1-a maddesi ile ihracat teslimlerinden ayrı olarak yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler de KDV'den istisna edilmiş, aynı Kanunun 12/2 maddesi uyarınca, bir hizmetin hizmet ihracı kapsamında değerlendirilebilmesi için;

- Hizmetin yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olması,
- Hizmetten yurt dışında faydalanılması,
- şartlarının yerine getirilmiş olması gerekmektedir.

Öte yandan hizmet ihracı konusunda 26 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (K) ve 30 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (A) bölümündeki açıklamalarda, hizmet ihracı istisnası uygulamasında;

- Hizmetin Türkiye'de yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olması,
- Fatura ve benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi,
- Hizmet bedelinin döviz olarak Türkiye'ye getirilmesi,
- Hizmetten yurt dışında yararlanılması,
- şartlarının aranacağı belirtilmiştir.

KDV Kanununun yukarıda belirtilen hükümleri ile konu hakkındaki açıklamaların yer aldığı KDV Genel Tebliği uyarınca, yurt dışındaki müşteriler için ifa edilen hizmetlerin, hizmetin ifa edildiği dönemde, bedelin döviz olarak Türkiye'ye gelmesi beklenilmeden ihracat istisnası kapsamında beyan edilecektir.

Ancak, bu şekilde beyan edilen işlemlerle ilgili yüklenilen ve indirim konusu yapılamayan vergilerin KDV Kanununun 32 nci maddesi kapsamında iadesi hizmet bedeli döviz olarak Türkiye'ye gelmeden yerine getirilmeyecektir.

C. LİMAN VE HAVA MEYDANLARINDA VERİLEN HİZMETLERDE İSTİSNA

Hava meydanlarında işletici kuruluşlar tarafından yolculara verilen hizmetlere ilişkin olarak "Yolcu Servis Ücreti" adı altında talep edilen ve havayolu şirketlerince bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticilerine aktarılan tutarların, KDV uygulamaları karşısındaki durumu konusunda aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

KDV Kanununun 13/b maddesinde, deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetlerin KDV'den müstesna olduğu hükme bağlanmış, istisna uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ise muhtelif KDV Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

İstisna kapsamına, deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan seyrüsefere ilişkin, yük ve yolcuya verilen tahmil, tahliye ve benzeri hizmetler de dâhil olmak üzere, her türlü hizmet girmektedir.

Buna göre, hava meydanı işleticisi kuruluşlar tarafından, yukarıda belirtilen "Yolcu Servis Ücreti" kapsamında yolculara verilen hizmetler, hava taşıma araçları için seyrüsefere ilişkin olarak verilen tahmil, tahliye ve benzeri hizmetler kapsamında KDV'den müstesnadır. Bu istisna kapsamında

havayolu şirketlerinin bilet bedelleri içinde yer alan yolcu servis ücretlerinin, bilete ilişkin KDV matrahına dâhil edilmeyeceği de tabiidir.

Ayrıca, "Yolcu Servis Ücreti" kapsamında verilen hizmetlere ilişkin tutarların hava yolu şirketlerince bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticisi kuruluşlara fatura karşılığında aktarılması, hizmet bedelinin tahsilini sağlamaya yönelik bir uygulamadır. Bu aktarma işlemi KDV'nin konusuna girmediğinden söz konusu faturalarda KDV hesaplanmayacaktır.

Öte yandan, 2004/8127 sayılı Kararnameyle KDV Kanununun 13 üncü maddesinde düzenlenen istisnaların uygulanmasına imkân veren asgari tutar, KDV hariç 100 TL olarak belirlenmiştir. Yolculara verilen söz konusu hizmetler, hava taşıma araçlarının seyrüseferleri ile ilgili hizmetlerdir. Bu nedenle, sözü edilen Kararname ile belirlenen asgari tutarın, her bir araçta yolculuk eden yolcu sayısına göre hesaplanacak yolcu servis ücretleri toplamı esas alınarak uygulanması gerekmektedir.

Her bir hava taşıma aracında seyahat eden yolculara ait toplam yolcu servis ücretlerinin 100 TL'nin altında olması halinde istisna uygulanmayacak, bu toplam tutar üzerinden hesaplanan KDV, hava yolu şirketlerince beyan edilecektir. Toplam tutarın 100 TL ve üstünde olması halinde ise istisna kapsamında işlem yapılacaktır.

Araç başına hesaplanan "Yolcu Servis Ücreti" tutarlarının istisna kapsamı dışında olması ve yukarıda belirtildiği şekilde hava yolu şirketlerince KDV hesaplanıp beyan edilmesi ve KDV indirim mekanizmasının işletilebilmesi bakımından, hava meydanı işleticileri tarafından yolcu servis ücretlerinin tahsili amacıyla hava yolu şirketlerine düzenlenen faturalarda KDV hesaplanması ve işleticiler tarafından beyan edilmesi gerekmektedir.

D- DİPLOMATİK İSTİSNA

1. Kapsam

KDV Kanununun;

-15/1-a maddesiyle, karşılıklı olmak kaydıyla, yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerine, konsolosluklarına ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

-15/1-b maddesiyle de uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara ve bunların mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler

KDV'den istisna edilmiş, bu istisnaların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarların tespitine Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu hükümler uyarınca; karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerine, konsoloslukları ile uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara yapılan teslim ve hizmetlere 60 Seri No.lu KDV Genel Tebliğindeki, bunların vergi muafiyetine sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetlere ise 103 Seri No.lu KDV Genel Tebliğindeki düzenlemelere göre KDV istisnası uygulanmaktadır.

1/1/2010 tarihinden itibaren 103 Seri No.lu KDV Genel Tebliği yürürlükten kaldırılmış olup, KDV Kanununun 15 inci maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanarak ve bu tarihten geçerli olmak üzere;

-Karşılıklı olmak kaydıyla yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukların vergi muafiyetine sahip diplomatik misyon şefleri, diplomasi memurları, konsolosluklarda görevli misyon şefleri, meslekten konsolosluk memurlarına,

-Karşılıklı olmak kaydıyla servis pasaportu hamili olan ve Dışişleri Bakanlığınca II. sınıf kimlik kartı verilen teknik ve idari personel ile

-Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşların mensuplarına

yapılan ve bedeli KDV dahil en az 50 TL olan (elektrik, su ve telekomünikasyon harcamalarında 50 TL şartı aranmaz) teslim ve hizmetlere, KDV Kanununun 15 inci maddesinde yer alan istisna aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde uygulanacaktır.

Dışişleri Bakanlığı, karşılıklılık ilkesini gözeterek, her ülke itibarıyla geçerli olacak yıllık kişisel harcamaların üst sınırı ile Türkiye Cumhuriyeti misyon mensuplarına kişisel mal ve hizmet alımlarında 50 TL'den yüksek alt limit uygulayan ülke temsilcilik mensupları için alt sınırı tespit edecek ve bu miktarı ilgili temsilcilığe bildirecektir. Dışişleri Bakanlığı, bu tespiti uluslararası kuruluşların vergi muafiyetine haiz mensupları için de yapacaktır. Dışişleri Bakanlığı tarafından bu bilgiler ülke/uluslararası kuruluş ve kişi bazında Gelir İdaresi Başkanlığına da iletilecektir. Bu bilgilerde

herhangi bir değişiklik olması halinde bu değişiklikler, Dışışleri Bakanlığı tarafından, uygulamanın aksamamasına neden olmayacak bir sürede Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilecektir.

2. Diplomatik İstisna Kapsamındaki Teslim ve Hizmetler

Türkiye'deki diplomatik misyonlar ve konsolosluklar ile uluslararası kuruluşların vergi muafiyetine sahip mensupları, KDV'ye tabi her türlü mal ve hizmeti KDV ödeyerek satın alacaklardır.

Bu çerçevede, diplomatik misyonlar ve konsolosluklar ile uluslararası kuruluşların vergi muafiyetine sahip mensuplarına satış yapan KDV mükellefleri, düzenledikleri fatura ve benzeri belgelerde (fatura düzenleme sınırının altında kalsa bile bu kapsamdaki satışları için fatura düzenlenmesi gerekmektedir) yabancı misyona tabi kişinin adı-soyadını, Dışışleri Bakanlığınca düzenlenen yabancı misyon personel kimlik kartının numarasını veya yabancılara mahsus kimlik numarasını yazacaklardır. Bu bilgilerin yer almadığı fatura ve benzeri belgeler iade talebine konu olmayacaktır. Ancak elektrik, su ve telekomünikasyon harcamalarına ait belgelerde yabancı misyon personel kimlik kartının numarası veya yabancılara mahsus kimlik numarası aranılmayacaktır.

Bu fatura ve benzeri belgelerde teslim ve hizmet bedeline ait hesaplanan ve usulü dairesinde gösterilen KDV alıcıdan tahsil edilecektir.

Akaryakıt, doğalgaz, motorlu taşıt ve taşınmaz alımlarında ise eskiden olduğu gibi takrir yönteminin uygulanmasına devam edilecektir.

Öte yandan, diplomatik misyonlar ve konsolosluklar ile uluslararası kuruluşların resmi alımlarında KDV istisna uygulaması için 60 Seri No.lu KDV Genel Tebliğindeki düzenlemeler geçerli olduğundan, söz konusu misyonların resmi mal ve hizmet alımlarında istisnadan yararlanmaları amacıyla Dışışleri Bakanlığınca düzenlenen "Katma Değer Vergisi ve Özel İletişim Vergisi Diplomatik İstisna Belgesi" ile yaptıkları alışverişlere ilişkin mevcut uygulamaya devam edilecektir.

3. İade Uygulaması

Diplomatik misyonlar ve konsolosluklar ile uluslararası kuruluşların mensuplarından bedeli KDV dahil en az 50 TL (veya karşılıklılık ilkesi çerçevesinde tespit edilen daha yüksek alt limit) olan mal ve hizmetlere ait alış sırasında ödedikleri KDV'nin iadesini talep edenler; içinde bulundukları takvim yılının üçer aylık dönemleri itibariyle gerçekleşen harcamalarına ait fatura ve benzeri belgeleri, Dışışleri Bakanlığı ile Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitelerinde örneği yer alan bildirim formuna ekleyerek takip eden ayda mensup oldukları temsilciliğin belirleyeceği süre içinde bu temsilciliğe vereceklerdir. Elektrik, su ve telekomünikasyon harcamalarında bedel 50 TL'yi geçmese dahi bu harcamalara ilişkin belgeler bu bildirim formuna eklenecektir.

Diplomatik misyonlar ve konsolosluklar ile uluslararası kuruluşlar, mensuplarından aldıkları bu formları, aynı ayın sonuna kadar resmi bir yazı ekinde bulundukları yer Vergi Dairesi Başkanlığının, Vergi Dairesi Başkanlığı bulunmayan illerde Defterdarlığın yetkilendirdiği (Dışışleri Bakanlığı ile Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitelerinde belirtilen) vergi dairesine intikal ettireceklerdir. Diplomatik misyonlar ve konsolosluklar ile uluslararası kuruluşlar, bildirim formlarının vergi dairelerine zamanında verilebilmesine yönelik gerekli tedbirleri alacaklardır.

Formların, vergi dairesine öngörülen süre geçtikten sonra verilmesi/gönderilmesi halinde, değerlendirme ve iade işlemi bir sonraki üç aylık dönem itibariyle yapılacaktır.

İçinde bulunulan yılın üç aylık bir döneminde mal ve hizmet alımlarına ait KDV'nin iadesi için form verilmediği veya bazı harcamalar verilen formlara dahil edilmediği takdirde, bu harcamaların cari yılı geçmemek kaydıyla izleyen dönemlerde verilecek formlara dahil edilmesi mümkündür.

Misyon mensubunun yıl içinde göreve başlaması halinde, yararlanacağı istisna tutarı göreve başladığı ay tam olarak dikkate alınarak kıst olarak hesaplanacaktır.

Örnek: A ülkesinin Ankara'daki Büyükelçiliğinde 2010 yılının Eylül ayında göreve başlayan ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde yıllık KDV dahil 24.000 Euro karşılığı TL tutarında KDV istisnasından yararlanabilecek bir diplomatın istisnadan faydalanacak harcama limiti $(24.000 / 12 \times 4) = 8.000$ Euro karşılığı TL olacaktır.

4. Vergi Dairelerince Yapılacak İşlemler

Vergi dairesi, formu veren misyon için Dışışleri Bakanlığının karşılıklılık ilkesine göre belirlediği yıllık harcama sınırı çerçevesinde gerçekleşen mal ve hizmet alımları sırasında ödenen KDV'ye ilişkin fatura ve benzeri belgeleri, yukarıdaki hususlar çerçevesinde değerlendirecektir. Vergi dairesi iade

işlemlerini, formların intikal ettiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde sonuçlandırarak, iade tutarını ilgili kişinin banka hesabına aktaracaktır.

Bildirime ekli fatura ve benzeri belgelerin sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge olduğu inceleme raporu ile tespit edilmişse, bu belgelerde gösterilen KDV tutarlarıyla sınırlı olmak üzere iade talebi yerine getirilmeyecektir.

İadenin ilgili olduğu yıl ile bir önceki yıl içinde haklarında sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlediği konusunda vergi inceleme raporu bulunanlardan alım yapılmışsa, bu satıcılardan alınan belgelerde gösterilen KDV tutarları ile sınırlı olmak üzere, iade talepleri yerine getirilmeyecek ve söz konusu belgelerin gerçek olup olmadığı 3 ay içinde vergi dairesince tespit edilecek ve olumlu sonuçlanması halinde iade yerine getirilecektir.

Bu durumlar, gerekçesiyle birlikte talep sahibine ve Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilecektir.

E- KULLANIM SÜRESİ GEÇEN VEYA KULLANILAMAYACAK HALE GELEN MALLARA İLİŞKİN YÜKLENİLEN KDV HAKKINDA YAPILACAK İŞLEM

Gelir İdaresi Başkanlığına intikal eden olaylardan; mükelleflerin faaliyetlerine ilişkin olarak stoklarında mevcut olan ancak kullanım süresi geçen veya bir başka nedenle kullanılamayacak durumda olan malların, ilgili mevzuat uyarınca teşkil edilen resmi komisyonlar veya Takdir Komisyonu huzurunda imha edilmesi durumunda, bu mallara ilişkin yüklenilen KDV'nin indirilip indirilemeyeceği hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

KDV Kanununun (30/c) maddesinde; deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilân ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayı olanlar hariç olmak üzere, zayı olan mallara ait KDV'nin indirim konusu yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm uyarınca, kullanım süresi geçen veya bir başka biçimde kullanılamayacak hale gelen ve imha edilen mallar, zayı olan mal mahiyetinde olduğundan mükelleflerce bu malların iktisabı dolayısıyla yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması da mümkün bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, zayı olan mallara ait yüklenilen ve daha önce indirim konusu yapılan KDV'nin, imha tarihini kapsayan vergilendirme dönemine ait 1 No.lu KDV Beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına dahil edilmek suretiyle indirim hesaplarından çıkarılması gerekmektedir.

F- 2010 YILINDA GERÇEKLEŞEN İNDİRİMLİ ORANA TABİ İŞLEMLERDE İADE SINIRI

İndirimli orana tabi işlemlerden doğan KDV iade taleplerinde, bu işlemler nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV tutarının iade konusu yapılamayacak kısmı ile ilgili olarak 2009 yılında geçerli olan 13.000 TL tutarındaki sınır, 2006/10379 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, 2009 yılına ilişkin yeniden değerlendirme oranında (%2.2) artırılarak 2010 yılı için 13.300 TL olarak uygulanacaktır.

G. KDV GENEL TEBLİĞLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

1- 93 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin "1.3. Limanlar ve Hava Meydanlarının İnşası, Yenilenmesi ve Genişletilmesine İlişkin İstisna" bölümünün sondan üçüncü paragrafının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"İstisna kapsamındaki malların ithalat yoluyla temin edilmesi halinde ise söz konusu belge, ilgili gümrük idaresine ibraz edilecektir."

2- 99 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (1.4.1) bölümünde yer alan "YMM tasdik raporlarında ihracat istisnasından doğan KDV alacaklarının iadesi ile ilgili limitler uygulanacaktır" cümlesi "YMM tasdik raporlarında, 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliği uyarınca belirlenen limitler uygulanacaktır." şeklinde değiştirilmiştir.

3- 99 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin "4. İhraç kayıtlı Teslimlerde Gümrük Beyannamesinde Yer Alması Gereken İmalatçı Bilgileri" bölümünün sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Ayrıca imalatçılara ihraç kaydıyla teslim ettikleri malların ihraç edildiğine ilişkin yazı veren ihracatçıların, bir ay içerisinde bu yazıyı verdikleri imalatçılara ait bir listeyi (bu listede asgari yazı verilen imalatçıların adı-soyadı, unvanı, bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası ile adres bilgilerine yer verilecektir.), izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar kendilerinin bağlı bulunduğu vergi dairelerine vermeleri gerekmektedir."

4- 112 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (1.1.1.) ve (1.3.4.) bölümlerinde yer alan "Kıymetli Madenler Borsasında İşlem Görecektir Altın Standardı ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ ile Kıymetli

Madenler Borsasında İşlem Görecek Gümüş ve Platin Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ” ibaresi “Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ”² şeklinde değiştirilmiştir. Tebliğ olunur.

- 1 3/7/2009 tarih ve 27277 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.
2 18/11/2006 tarih ve 26530 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.”